

YH01

K2017/1 (presidentin valinta)

1. Tasavallan presidentin valinta (20 p.)
Miten perustuslain mukaan Suomen tasavallan presidentti valitaan?

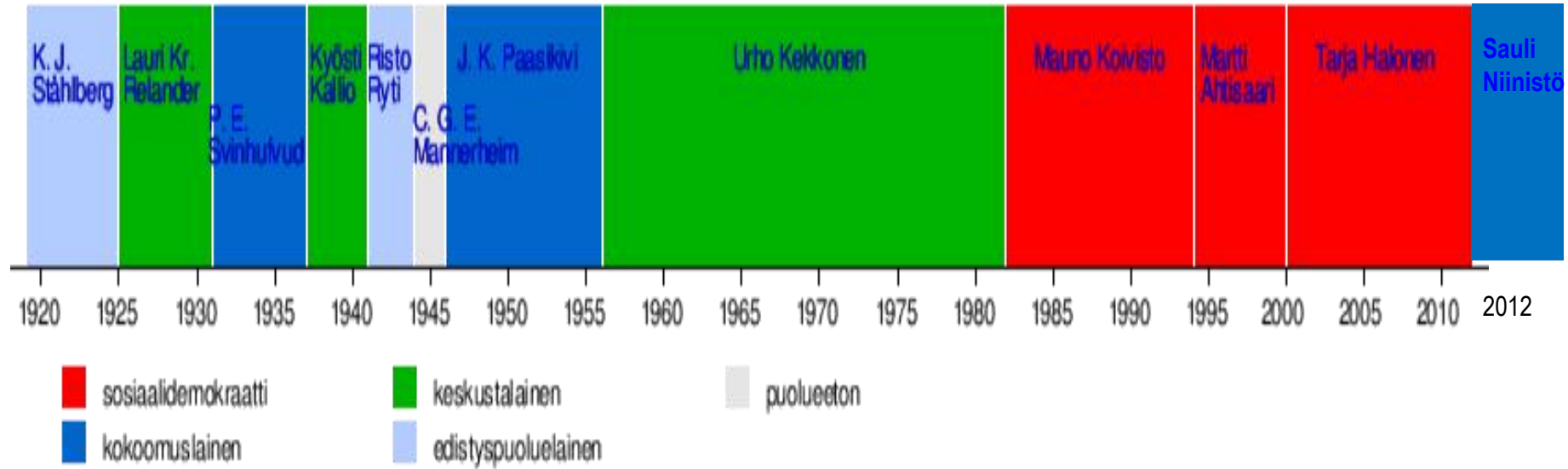
Miten presidentti valitaan?

- 1. Kaksivaiheinen välitön, suora enemmistövaali.**
- 2. Ehdokasasettelu: syntyperäinen suomalainen, puolue tai**
- 3. Ensimmäinen kierros ja mahdollinen toinen kierros kahden eniten ääniä saaneen ehdokkaan välillä.**
- 4. Ehdokkaan voi asettaa rekisteröity puolue, jolla on vähintään yksi kansanedustaja.**
- 5. Presidentiksi valittavan tulee olla syntyperäinen Suomen kansalainen.**

Miten presidentti valitaan?

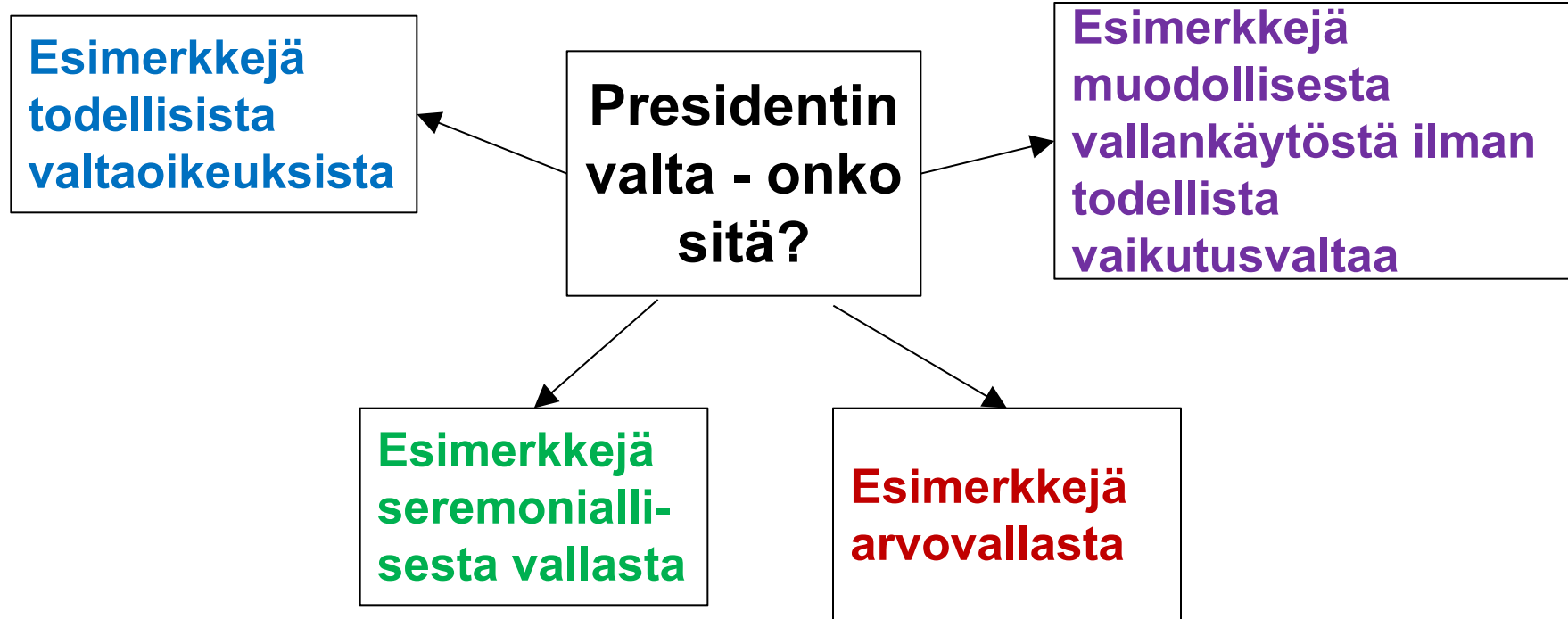
7. **Presidentti valitaan kuuden vuoden toimikaudeksi.**
8. **Sama henkilö voidaan valita vain kahdeksi peräkkäiseksi kaudeksi.**
9. **Ehdokkaita voivat asettaa myös erilliset valitsijayhdistykset.**
 - yhdistyksen tueksi tarvitaan vähintään 20 000 äänioikeutettua

Suomen presidentit

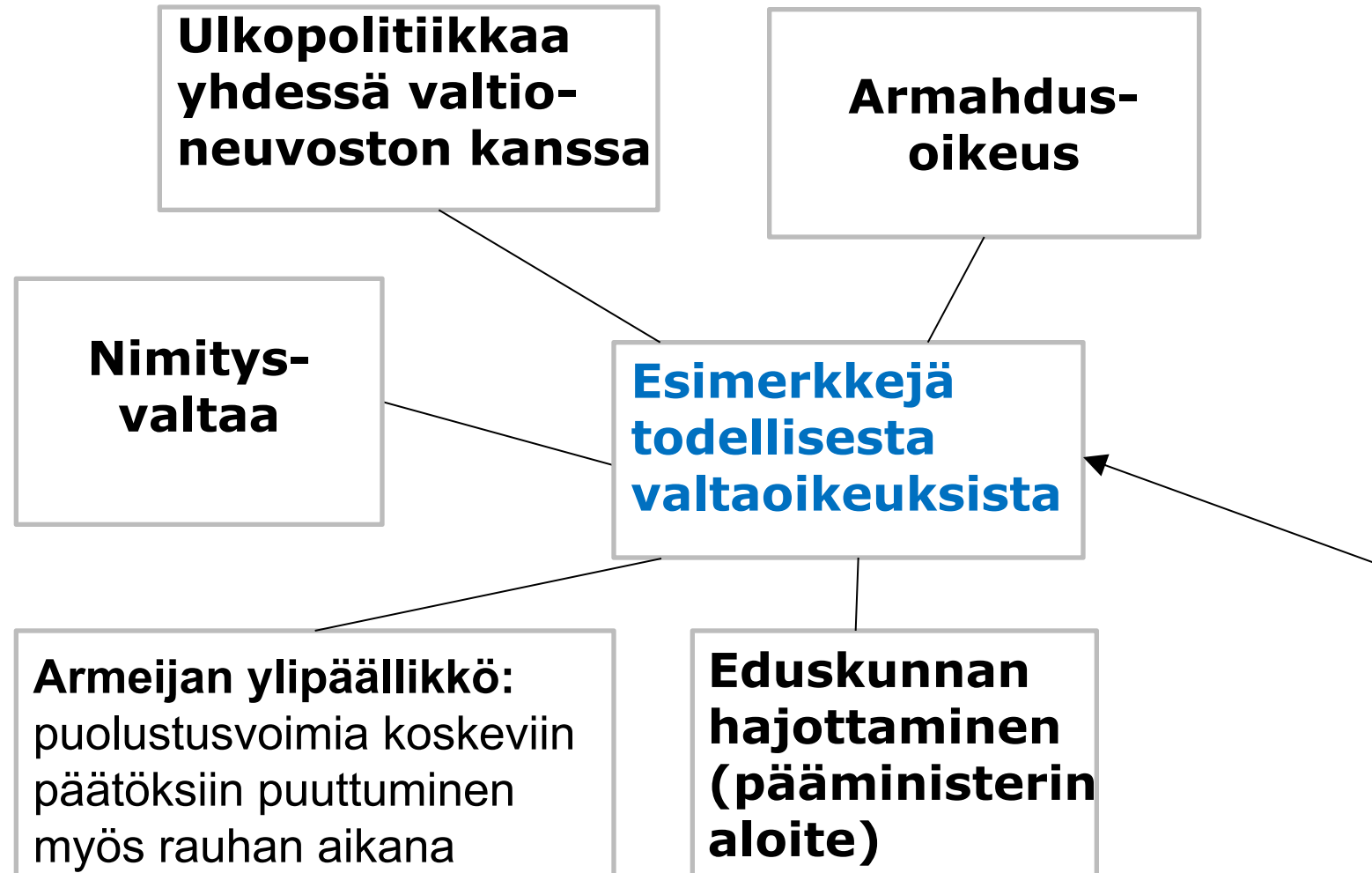

- **Presidentti ei edusta virassa ollessaan mitään puoluetta, mutta lähes kaikilla on ollut poliittinen ura ennen presidentin virkaa.**
- **Miksi juuri nämä puolueet ovat olleet presidenttien taustapuolueita?**

Jatka seuraavaa käsitekarttaa

Näkökulmia presidentin valtaan

Näkökulmia presidentin valtaan

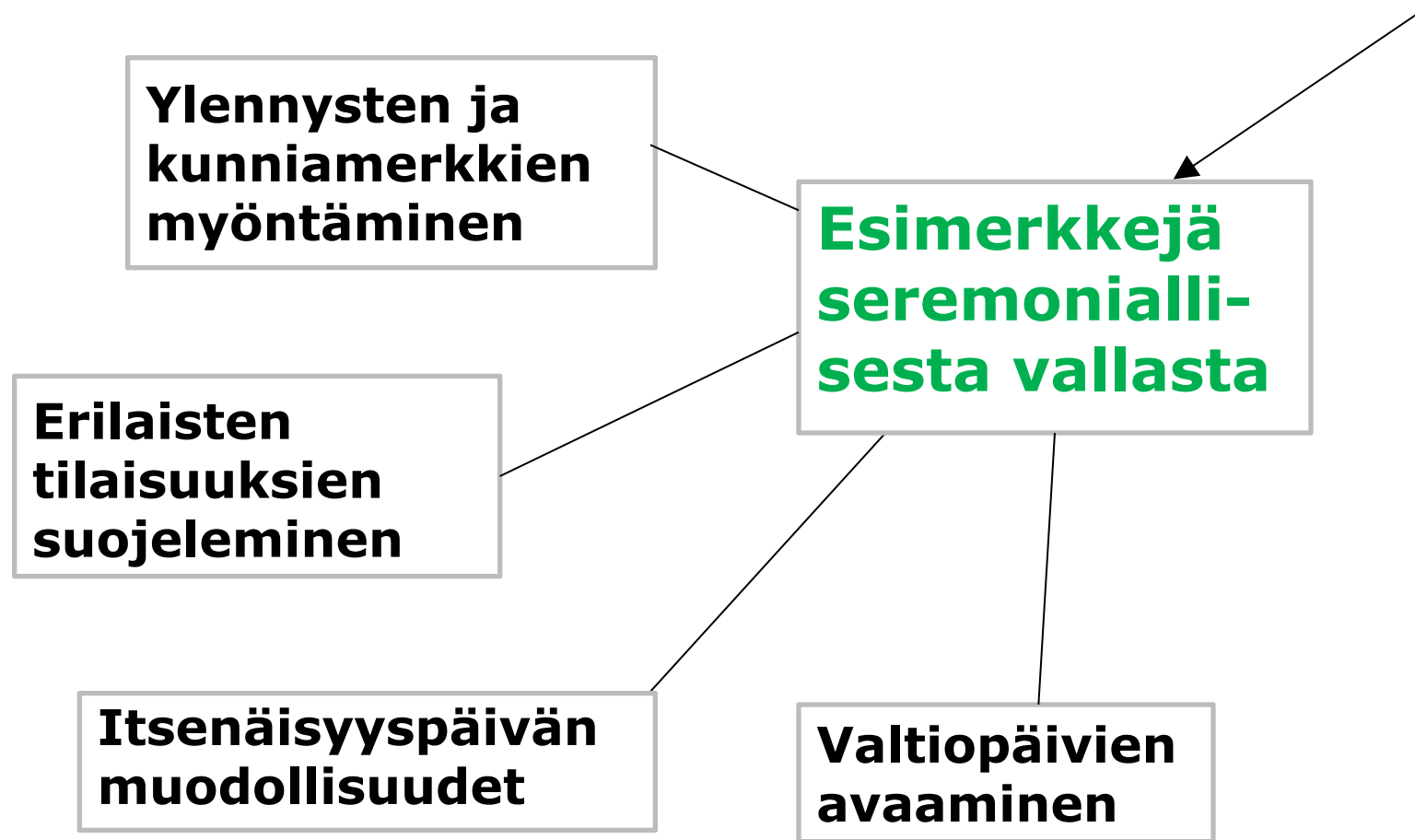
**Esimerkkejä
muodollisesta
vallankäytöstä
ilman todellista
vaikutusvaltaa**

```
graph LR; A[Esimerkkejä muodollisesta vallankäytöstä ilman todellista vaikutusvaltaa] --- B[Hallituksen nimittäminen ja eron myöntäminen]; A --- C[Lakien allekirjoittaminen (palautusoikeus)];
```

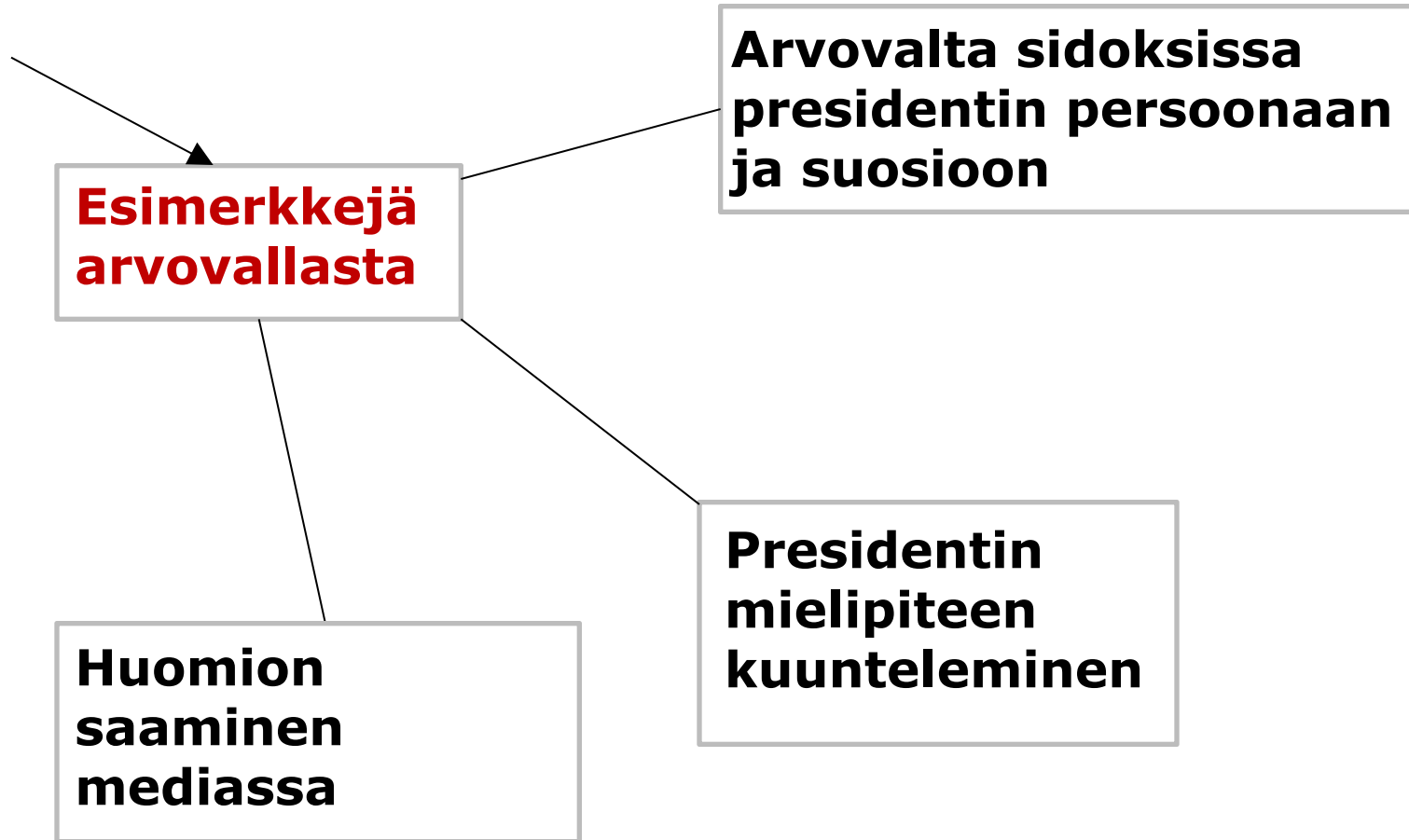
**Hallituksen
nimittäminen ja
eron myöntäminen**

**Lakien
allekirjoittaminen
(palautusoikeus)**

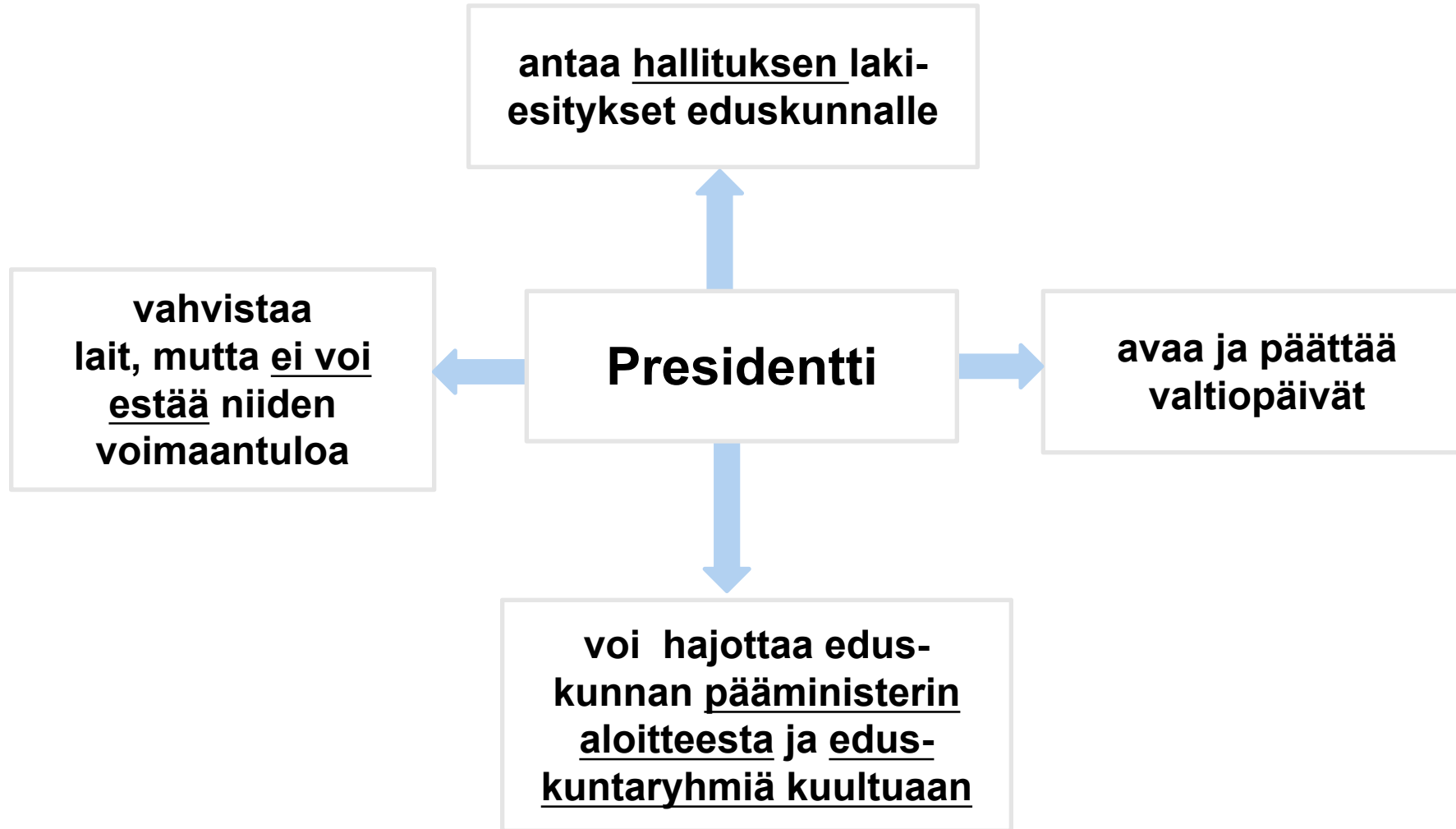
Näkökulmia presidentin valtaan

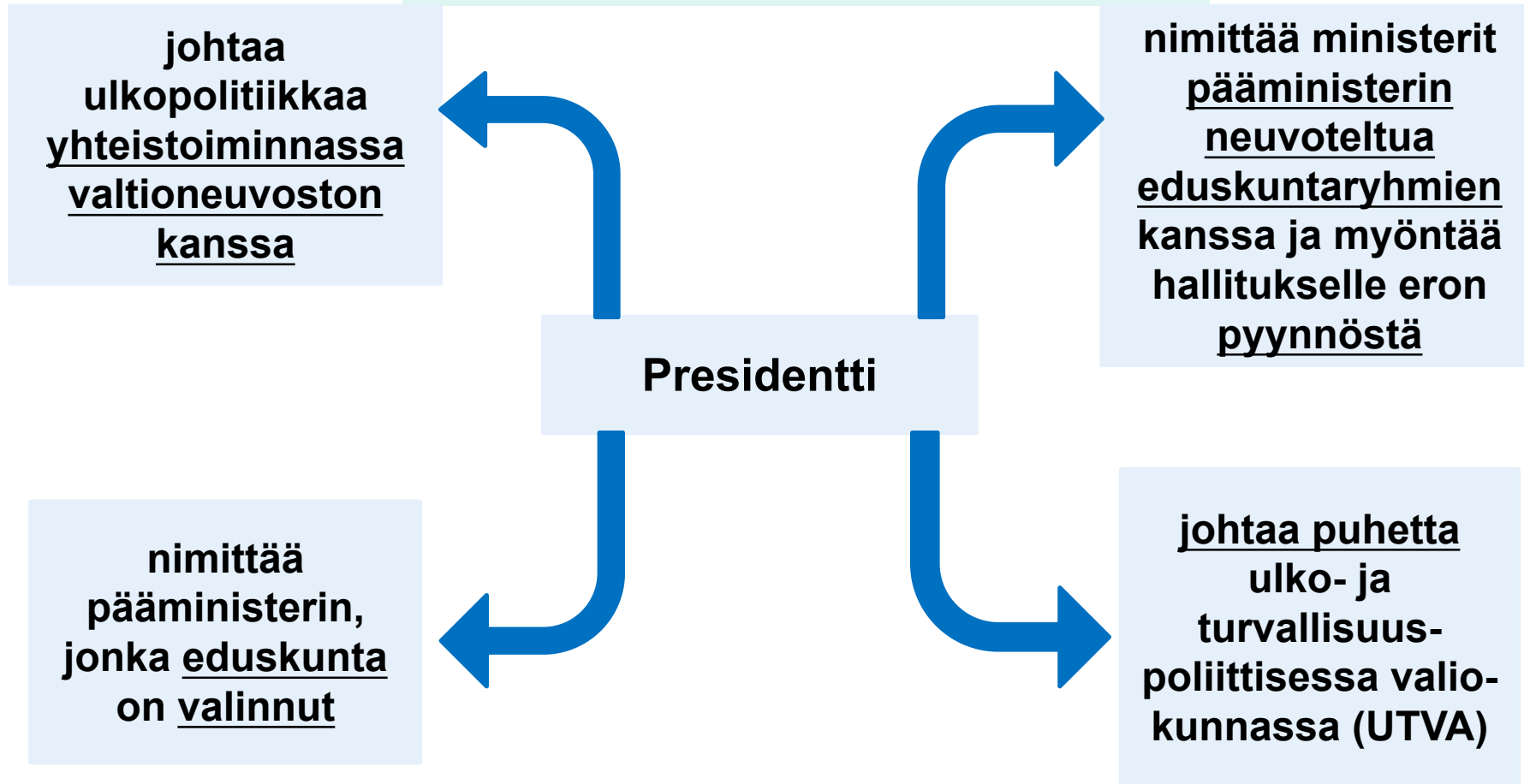
Näkökulmia presidentin valtaan

Presidentti ja eduskunta

Presidentti ja hallitus

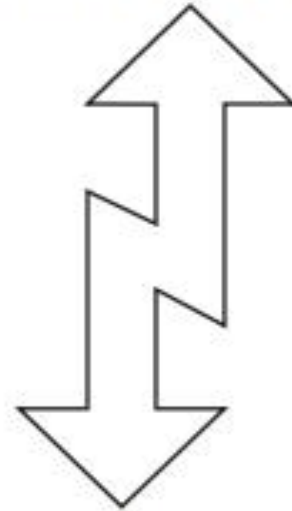

Presidentin muut tehtävät

- **on puolustusvoimien ylipäällikkö**
- **voi armahtaa yksityisiä kansalaisia**
- **nimittää korkeimpia virkamiehiä**, esim. suurlähettiläät ja Suomen pankin pääjohtajan
- **antaa arvonimiä ja myöntää kunniamerkkejä**
- **edustaa Suomea** erilaisissa kansainvälisissä yhteyksissä, esim. YK:ssa

Tuntitehtävä: Keksi argumentteja kummankin väitteen puolesta

PRESIDENTTI ON TURHA INSTITUUTIO,
JA SEN VOISI LOPETTAA!

PRESIDENTTI ON TÄRKEÄ INSTITUUTIO,
JA SE PITÄÄ SÄILYTTÄÄ!

PRESIDENTTIÄ EI TARVITA!

- **Presidentin virka on turha.**
 - Parlamentarismiin mukaisesti eduskunta voi päättää lainsäädännöstä ja hallitus toimeenpanosta.
- **Demokratiassa ei presidentin kaltaista johtajaa tarvita.**
 - Presidentin rooli korostaa yhden henkilön valta-asemaa ja viittaa aina enemmän tai vähemmän itsevaltiuteen.
- **Koska presidentillä ei ole poliittista vastuuta, hänen viralleen ei ole demokraattisia perusteita.**
- **Monet muutkin länsimaat tulevat toimeen ilman presidenttiä – miksi Suomi ei tulisi?**

PRESIDENTTI TARVITAAN!

- **Presidentti voi kohota puolueriitojen yläpuolelle ja sovittaa ristiriitoja.**
- **Presidentti voi vakauttaa tempoilevaa puoluepolitiikkaa.**
- **Voi ajaa ja edistää koko Suomen yhteistä etua.**
- **Varsinkin kriisiaikoina on tarpeen, että maalla on yksi selkeä johtaja.**
- **Presidentti voi myös olla koko kansaa yhdistävä "arvojohtaja".**
- **Suomen kansan selkeä enemmistö haluaa vahvan presidentin, joten olisi kansan tahdon vastaista lakkauttaa presidentin virka. Presidentillä on valtaansa ns. demokraattinen valtuutus.**

Presidentti ulkopolitiikan hoitajana

- **Valtion edustaminen kansainvälisissä yhteyksissä on presidentin tehtävän keskiössä.**

Presidentti Sauli Niinistö osallistui 2012 Etelä-Korean Soulissa kansainväliseen ydinturvahuippukokoukseen ja keskusteli presidentti Barack Obaman kanssa.

Lisää presidentistä sivuilla:
<http://www.tpk.fi/Public/default.aspx>

Suomen presidentit

- 1. Ståhlberg, Kaarlo Juho (1919 – 1925)**
- 2. Relander, Lauri Kristian (1925 – 1931)**
- 3. Svinhufvud, Pehr Evind (1931 – 1937)**
- 4. Kallio, Kyösti (1937 – 1940)**
- 5. Ryti, Risto Heikki (1940 – 1944)**
- 6. Mannerheim, Carl Gustaf Emil (1944 – 1946)**
- 7. Paasikivi, Juho Kusti (1946 – 1956)**
- 8. Kekkonen, Urho Kaleva (1956 – 1982)**
- 9. Koivisto, Mauno Henrik (1982 – 1994)**
- 10. Ahtisaari, Martti Oiva Kalevi (1994 – 2000)**
- 11. Halonen, Tarja Kaarina (2000 – 2012)**
- 12. Niinistö, Sauli Väinämö (2012 – 2024)**

MTV:n kysely 5.12.2023

VALITSE KOLME SUOMEN HISTORIAN PARASTA PRESIDENTTIÄ

Vastaajia 1688.

Prosenttiosuudet kertovat, kuinka suuri osa vastanneista valitsi kyseisen vaihtoehdon.

1. SAULI NIINISTÖ (2012–)	72 %
2. URHO KEKKONEN (1956–1982)	42 %
3. MAUNO KOIVISTO (1982–1994)	30 %
4. TARJA HALONEN (2000–2012)	28 %
5. MARTTI AHTISAARI (1994–2000)	23 %
6. CARL G. E. MANNERHEIM (1944–1946)	22 %
7. RISTO RYTI (1940–1944)	17 %
8. JUHO K. PAASIKIVI (1946–1956)	13 %
9. KAARLO J. STÅHLBERG (1919–1925)	8 %
10. KYÖSTI KALLIO (1937–1940)	7 %
11. PEHR E. SVINHUFVUD (1931–1937)	3 %
12. LAURI RELANDER (1925–1931)	1 %